

Riny in Boeken

Beste mensen,

Het leven in een boekhandel levert veel verrassende ontmoetingen en gesprekken op.

In mijn vorige leven in het welzijnswerk had ik regelmatig gesprekken met mensen over de zin van het leven, de zware last die leven soms kan zijn maar ook over de blije momenten die in ieders leven voorkomen. Ik zeg niet dat aan onze koffietafel, prominent midden in de winkel aanwezig, alleen dit soort gesprekken gevoerd worden maar heel vaak ontwikkelt zich dit wel in die richting. Boeken zijn vaak een aanknooppunt om eens naar je eigen leven te kijken. Soms met een blik van herkenning naar de hoofdfiguur in het boek, soms met de blik van een leerling die zojuist een nieuw inzicht heeft verworven en soms met de blik van een tevreden iemand die constateert dat het eigen leven er een stuk overzichtelijker uitziet dan dat van de figuren uit het boek. En juist daarom willen mensen vaak over boeken praten, hun bevindingen naast die van anderen leggen. Dat is ook de reden van de vele leesclubs die niet alleen in Lingewaard maar overal heel populair zijn. Ik heb gemerkt dat veel leesclubleden andere mensen via via vragen om erbij te komen.

Door boeken te bespreken stel je je kwetsbaar op omdat het over jezelf gaat en vaak wil je dat het liefst door dat met mensen te bespreken die je via via kent. Zelf denk ik trouwens dat het ook heel

verfrissend kan zijn om met mensen die niet tot je "eigen" kringetje behoren, een boek te bespreken. Hoe dan ook, soms zijn aan onze koffietafel de boeken een aanleiding om de hele wereld en het hele leven door te nemen maar soms willen mensen gewoon even hun verhaal kwijt. Dus veel tussen geboorte en dood in het Lingewaardse komt met een kop Sensekoffie voorbij...

Gelukkig is er ook veel moois tussen geboorte en dood en wordt er soms iets gevierd al dan niet met gebak!

Maar wij luisteren niet alleen, wij hebben natuurlijk ook onze eigen verhalen.

Toen een klant een reisboekje over Marokko kocht en ik in het gesprekje daarop vertelde dat ik daar zelf binnenkort ook naar toe ging, adviseerde ze me een roman over Marokko die ze zelf met veel plezier gelezen had en die een mooi beeld gaf van de wonderlijke wereld van djinns (geesten) die in het Marokkaanse leven een grote rol spelen.

Toen ik na haar enthousiasme dat boek voor mezelf wilde bestellen bleek het uitverkocht. De klant had het van haar zus geleend die het uit een bibliotheek had geleend en na overleg met de zus werd de termijn van lenen verlengd zodat ik het kon lezen!

Service, beste mensen en nu eens niet van de winkelier naar de klant maar andersom...

Groetjes,
Riny Polman

Verder in dit nummer:

- Noud Bles: Van boeken bezeten
Ruim baan voor Roemeense verhalen
- Leeskring
- Korte boekbespreking
- Aanbevolen boeken
- Agenda
- Paul Troost: Voor altijd agressief
- Colofon

Ruim baan voor Roemeense verhalen.

In Nederland worden wij vaak snel verwend met goede vertalingen uit een keur van landen, maar als het gaat om vertalingen van korte verhalen - dé manier om kennis te maken met schrijvers uit de minder bekende taalgebieden - is het meestal korte tijd hollen gevolgd door heel lang stilstaan. 'Het korte verhaal ligt moeilijk in de markt' heet het dan, maar de doorgewinterde lezer kijkt met weemoed naar series van uitgeverij Meulenhoff in zijn boekenkast als *Meesters der vertelkunst* of *Verhalen van deze tijd* waarin verhalen uit hele reeksen landen zijn verzameld, vaak voorzien van een informatieve inleiding en verwijzing naar ander vertaald werk van de auteurs. Eerstgenoemde reeks verscheen in de jaren zestig, de tweede in de jaren tachtig van de vorige eeuw. Daarna werd het behoorlijk stil in

verhalenland, afgezien van enkele kloeke uitgaven bij uitgeverij Contact. De verschijning van de omvangrijke bundel *Moderne Roemeense verhalen*, de tweede in een nieuwe reeks van uitgeverij Atlas, geeft de lezer hoop op nieuwe vergezichten. Wat krijgen we te zien van Roemenië in deze dikke, fraai uitgegeven bundel?

De bundel begint met verhalen uit de laatste jaren van de negentiende eeuw, omdat vanaf 1878 er voor het eerst sprake is van een onafhankelijk Roemenië. We lezen uit die periode die eigenlijk doorloopt tot de Tweede Wereldoorlog vooral 'boerenverhalen' waarin het oude en het rustieke, soms wat ondeugende van het platteland worden bezongen, een genre dat wij na Felix Timmermans, Herman de Man en Stijn Streuvels achter ons hebben gelaten. De uitzonderingen tussen de Roemeense bergen en velden vallen op: *Remember* van Matieu I. Caragiale en *Het geheim van dokter Honigberger* die de stad als decor hebben, bevallen stukken beter. Het korte verhaal *Remember* met zijn opzettelijk verzwegen slot ('omdat de schoonheid van een verhaal alleen verborgen ligt in zijn geheime deel; indien je het onthult, verliest het verhaal al zijn charme.') verdient bij mij een plaatsje in de eregalerij van wereldverhalen. De Tweede Wereldoorlog ontbreekt geheel in deze bundel, merkwaardig genoeg omdat ik in buitenlandse verhalenbundels wel geslaagde verhalen uit die tijd aantrof. In de verhalen uit de jaren erna lezen we bij vlagen socialistisch realisme en enkele juweeltjes zoals Anna Blandiana

Jeugdherinneringen, dat doet denken aan Hrabals *Al te luide eenzaamheid* en het groteske *De architect* van Mircea Cartarescu. Over de Roemeense omwenteling met de Kerst van 1989 - wie de beelden uit Boekarest toen op de televisie zag, vergeet ze nooit - gaat het verhaal *De afscheidskogel*, een kale optekening van dramatische gebeurtenissen die twee jonge mensen tijdens de revolutie overkomen. Van de hier genoemde auteurs zou je meer willen lezen, maar in de heldere inleiding heeft de samensteller geen verwijzingen naar vertaald werk van de auteurs opgenomen. Er is van Roemeense schrijvers nu eenmaal te weinig in het Nederlands vertaald. In de lijst hieronder geef ik een kleine opgave, ook van auteurs buiten de verzamelbundel.

Wie de komende zomer Roemenië kiest als vakantieoed en deze verhalenbundel als voorbereiding uitzoekt zal van beide plannen geen spijt krijgen, wie niet in Roemenië terecht komt, maakt met de verhalen uit dit boek een reis door een bijzonder, eigenlijk onbekend land en maakt een reis in de tijd.

Noud Bles

Jan Willem Bos: *Moderne Roemeense verhalen*, Uitgeverij Atlas, gebonden € 34,90

Stephan Lang: *De mollenjager*, roman, Uitgeverij De Geus, € 17,00

Norman Manea: *De zwarte envelop*, roman, Uitgeverij Meulenhoff, (verwacht in mei 2009) €22,50

Norman Manea: *De terugkeer van de hooligan*, autobiografie, Uitgeverij Meulenhoff, € 24,90

Eliade Mircea: *Jeugd zonder jeugd*, Uitgeverij Meulenhoff, € 15,90

Hertha Müller: *De vos was de jager*, roman, Uitgeverij De Geus, € 18,00

Hertha Müller: *Hartedier*, roman, Uitgeverij De Geus, € 18,00

Aanbevolen boeken

De getuige
Grisham

In de hel van Guantánamo
Kurnaz

Leeskring

In mijn column schreef ik dat mensen meestal met anderen binnen hun eigen kring een leesclub beginnen. Als U echter niemand kent die dat leuk vindt, kunt U ook bij ons in de boekhandel aangeven dat U een leeskring wilt starten of zich bij een bestaande leeskring zou willen aansluiten.

We kennen natuurlijk al een aantal mensen uit leesclubs, maar nog niet allemaal. Leesclubs kunnen zich bij ons bekend maken en wij zouden dan een bemiddelende rol kunnen spelen en mensen (vraag en aanbod) bij elkaar kunnen brengen.

Overigens hebben de bibliotheken in Bemmelen en Gendt ook een eigen leeskring met begeleiding. Nadere informatie bij de bibliotheken.

Riny Polman

Korte boekbespreking

1953: Rik Launsbach

Tegen de achtergrond van de watersnoodramp vertelt de auteur zijn verhaal over de vernietiging door het water en de kracht van liefde. Een vrouw verliest haar 1 maand oude baby en ontmoet een man die zijn jeugd verloren is onder de Duitse bezetting van de oorlog die maar net is afgelopen

De ziel van de stad: Jesús Sánchez Adalid

Noord Spanje begin 13de eeuw. Vier mannen, zijn op bedevaart naar Santiago de Compostella. Een van hen, een priester, gaat gebukt onder zijn zondige leven en vertelt zijn levensverhaal aan zijn gezelschap.

De ramp: Kees Slager

Een aangrijpend en onthullend verslag van de watersnoodramp in 1953 en een analyse hoe het ondanks waarschuwingen heeft kunnen gebeuren.

Agenda

Hoewel het niet gebruikelijk is om PR voor een andere boekhandel te doen maak ik nu een uitzondering omdat **Noud Bles**, onze vaste columnist, de interviewer van deze avond is.

13 februari: dichteres Hagar Peeters bij Boekhandel Hijman & Arends te Arnhem

Noteer ook vast in Uw agenda:

18 maart 20.00 uur:

Fik Meijer emeritus hoogleraar Oude Geschiedenis UvA en auteur van diverse boeken en publicaties over de oudheid geeft een lezing bij Boekhandel Polman

21 maart 20.00 uur:

Literair Café in de Kinkel te Bemmelen

25 maart 20.00 uur bij Boekhandel Polman

Jeroen Jeroense, dominee te Elst geeft een lezing over zijn zojuist verschenen pamflet: "De kerk als klooster"

Aanbevolen boeken

Nacht van Inkt
Funke

No en ik
de Vigan

Het geheim van je Brein
Aamodt & Wang

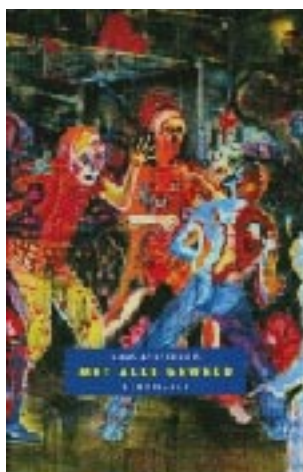
Michelle Obama
Mundy

Voor altijd agressief

Met mijn agressie is het uitstekend gesteld, tenminste, met de beheersing ervan. Met dank aan mijn dochters die me in de loop der tijd de nodige interactionele tederheid hebben bijgebracht. Ik verkoop ze niet meer met mannelijke jovialiteit een dreunende klap op de schouder of een gemoedelijke por in de maag en mocht ik het in mijn hoofd halen een allesbehalve kwaad bedoelde trap onder hun achterwerk te geven, dan staat de feminiene brigade van de Kindertelefoon al bijna op de stoep. Agressie met woorden staat nog niet op de verbodsl lijst, maar haal ik eens met stemverheffing uit, dan ontmoet ik aardjes naar hun vaartje die goed van de tongriem gesneden zijn. Mijn oudste dochter praat sneller dan het oor kan volgen en de hersenen kunnen verwerken.

Agressie en geweld - voor het gemak gebruik ik beide woorden als synoniemen - zijn uit. We accepteren geen fysiek of psychisch geweld en korte lontjes moeten beteugeld worden. Ik maakte twee dvd's om personeel in het onderwijs te leren hoe ze lastige leerlingen en opgewonden ouders van repliek moeten dienen (www.agressieaanpakken.nl) en Hans Achterhuis denkt in zijn vuistdikke boek *Met alle geweld* na over wat er zich zoal op micro- en macroniveau aan geweld voordoet en hoe het zover kan komen. Daarbij beperkt hij zich tot de filosofische invalshoek.

Geweld is van alle tijden, vertelt Google me in 0,11 seconden en verwijst me naar 970 websites. Dat lijkt veel, maar op zich is er is niets ongewoons aan agressie. Agressie is volgens Freud de bron van ons leven, onze energie waardoor we ons in stand houden, ontplooiën en voor onszelf opkomen. Maar die vitaliteit kent een geleidelijk oplopende schaal die gaat van gezonde levenskracht via assertiviteit en een teveel aan weerbaarheid naar agressiviteit. Aan de ene kant van het continuüm is het pais en vree, maar iets verderop lopen de gemoederen op, uiteindelijk stormt het. Of we tegenwoordig agressiever zijn dan vroeger, is onduidelijk: de statistieken spreken elkaar tegen, onder andere omdat de definities van geweld verschillen en door de eeuwen heen veranderden. Maar, geweld was er altijd en dat zal tot in eeuwigheid zo blijven.

Agressie loopt als een belangrijk thema door mijn wetenschappelijke carrière, constateert Achterhuis, emeritus hoogleraar filosofie van de Universiteit Twente. Wikipedia omschrijft hem als 'een publiek intellectueel die zich regelmatig mengt in maatschappelijke discussies'. Hij maakte naam met publicaties over ontwikkelingshulp, welzijnswerk (*De markt van welzijn en geluk*), schaarste en technologie. Eind 2008 verscheen *Met alle geweld*, een studie van 55 hoofdstukken

en 793 pagina's waarin hij al zijn ideeën over het thema heeft samengevat en geactualiseerd - deze korte column doet overigens absoluut geen recht aan dit geweldige en goed leesbare boek.

Achterhuis' opvattingen over agressie en geweld veranderden met de jaren, ja zelfs tijdens het schrijven van zijn boek. Kon hij bijvoorbeeld enkele decennia terug nog sympathie voor gewelddadig verzet tegen structureel of politiek geweld opbrengen, nu heeft hij zijn visie bijgesteld en genuanceerd. Ook over algehele geweldloosheid is zijn mening door het bestuderen van ethologische en evolutionaire inzichten radicaal veranderd: door zijn afkomst is de mens geconditioneerd en onze ratio kan onze dierlijke trekjes nooit en te nimmer helemaal overheersen.

Er zijn meer redenen waarom de mens voor altijd agressief zal blijven. Volgens de theorie van de mimetische begeerte van René Girard (1972) begeren we datgene wat onze buurman bezit. Maatschappelijk weten we die neiging in te dammen, onder meer door een zondebok aan te wijzen, maar op individueel niveau is het maar al te vaak oorlog van allen tegen allen. En simpel als we dikwijls zijn, kennen we al gauw aan geweld één oorzaak toe. Bestrijden we die, dan is het leed geleden. Roeien we de As van het kwaad met wortel en tak uit, dan is het vrede, denken we. Intussen zijn we zelf heel gewelddadig.

Kortom, geachte lezer, ik beken: ook met de beheersing van mijn agressie kan het nog altijd beter. In het café ben ik berucht, omdat ik een bekende graag begroet door hem, niet haar, op de schouder te rammen en deze column zit vol woorden en uitdrukkingen die van een gewelddadige inborst getuigen. De etholoog Konrad Lorenz zei het al: de mens is een opvliegende aap die over wapens beschikt.

Paul Troost

Hans Achterhuis (2008). *Met alle geweld. Een filosofische zoektocht*

Utopie (2006)

De maat van de techniek: Zes filosofen over techniek (1992)

De markt van welzijn en geluk (1979)

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Boekhandel Polman te Bemmelen. Ingezonden artikelen verwoorden de mening van de schrijver.

De nieuwsbrief geeft nieuws en activiteiten over de wereld van 'het geschreven woord' in het algemeen en over onze boekhandel in het bijzonder.

Daarnaast willen we een podium zijn voor mensen die van boeken en literatuur houden. Dus indien u een stukje wilt schrijven voor de nieuwsbrief, aarzel dan niet!

De nieuwsbrief is gratis af te halen in de winkel.

Vanzelfsprekend wordt onze nieuwsbrief ook op onze website gepubliceerd.

Bijdragen van:

- Noud Bles
- Paul Troost
- Riny Polman

Eindredactie:

- Frans Polman

Informatie:

Boekhandel Polman

Dorpsstraat 42

6681 BN Bemmelen

T: 0481 - 453 145

F: 0481 - 454 419

W: www.boekhandelpolman.nl

E: info@boekhandelpolman.nl